

Spis treści

	Str.
Wprowadzenie	V
Wybór literatury	X
Rozdział I. Filozofia prawa	1
§ 1. Przedmiot filozofii prawa	1
§ 2. Filozofia prawa a teoria państwa i prawa	3
§ 3. Filozofia prawa a dziedziny pokrewne	6
§ 4. Początek III odrodzenia teorii prawa natury	8
§ 5. Europejska filozofia prawa na tle światowej	9
Rozdział II. Prawo jako dzieło kulturowe	13
§ 6. Elementy filozofii człowieka	13
I. Świat kultury i świat przyrody	13
II. Co to jest kultura?	14
III. Kultura i światopogląd jako wyróżniki człowieczeństwa	15
IV. Co to jest światopogląd?	16
V. Czynna i bierna rola światopoglądu wobec kultury	17
VI. Kultura w świetle teologii	18
VII. Związek kształtowania własnego „ja” ze światopoglądem i z kulturą	19
VIII. Wartości — zasadnicze elementy i światopoglądu, i kultury	21
§ 7. Prawo pozytywne w ustrojach autorytarnych a demokratycznych	22
§ 8. Pokój jako cel prawa	25
§ 9. Kultura prawna w Polsce	27
Rozdział III. Zarys wybranych teorii prawa natury	35
§ 10. Sofiści	35
§ 11. Arystoteles	36
§ 12. Tomasz z Akwinu	37
§ 13. Grocjusz	38
§ 14. Hobbes	38
§ 15. Locke	39
§ 16. Neotomizm	41
I. Poznawalność istoty rzeczy	42
II. Aktualne znaczenie tomizmu	42
III. Prawo natury a prawo pozytywne	43

	Str.
IV. Prawo wieczne i hierarchia praw	45
V. Teoria prawa natury a religia	50
VI. Prawo natury a zagadnienie własności	51
VII. Stanowisko austriackiego neotomisty Knolla	55
Rozdział IV. Przełomowe znaczenie Kanta w filozofii prawa	59
§ 17. Uwagi wprowadzające	59
§ 18. Człowiek a prawo	62
§ 19. Agnostycyzm	64
§ 20. Społeczny indywidualizm	66
§ 21. Prawo a wolność	69
§ 22. Prawo natury i człowiek	71
§ 23. Kierunki inspiracji kantyzmu	76
Rozdział V. Dwudziestowieczne teorie prawa natury o zmiennej treści	77
§ 24. Stammlera krytyka rozumu prawnego	77
I. Rozum jako źródło prawa natury	77
II. Stammler czy Petrażycki	78
III. Sens prawa pozytywnego	79
IV. Nowa teoria prawa natury	81
§ 25. Petrażyckiego polityka prawa	83
§ 26. Swoistość teorii dynamicznych	88
Rozdział VI. Relatywizm Radbrucha	97
§ 27. Agnostycyzm	97
§ 28. Hipotetyczny relatywizm	97
§ 29. Wielopłaszczyznowa koncepcja świata	99
§ 30. Transpersonalizm	101
§ 31. Konsekwencje relatywizmu Radbrucha	102
§ 32. Prawo natury	105
§ 33. Prawo i bezprawie	108
Rozdział VII. Przymus prawny a moralność	111
§ 34. Przymus prawny a wolność jednostki	111
§ 35. Zagadnienie tzw. praw człowieka	115
§ 36. Prawo i moralność w starożytności i średniowieczu	117
§ 37. Przymus i wyższe wartości	118
§ 38. Autonomia nauki o prawie	122
Rozdział VIII. Elementy prawa ponadustawowego w teoriach odrzucających prawo natury	124
§ 39. Prawo natury w prawie międzynarodowym	124
§ 40. Marksizm wobec prawa natury	127
§ 41. Odpowiednik prawa natury w egzystencjalizmie	129

	Str.
§ 42. Normatywizm Kelsena	134
Rozdział IX. Elita w społeczeństwie i poczucie sprawiedliwości	139
§ 43. Zagadnienie równości	139
§ 44. Poczucie sprawiedliwości	143
§ 45. Koncepcje sprawiedliwości	148
Rozdział X. Człowiek jako obywatel	151
§ 46. Etyka obywatelska	151
§ 47. Prawo jako warunek etyki obywatelskiej	153
§ 48. Mobilizujące znaczenie ideałów	154
§ 49. Tradycja	156
§ 50. Błąd w kryteriach oceny człowieka	157
§ 51. Prawa człowieka — płaszczyznę porozumienia	159
§ 52. Odpowiedzialność	161
Rozdział XI. Zarys dwudziestowiecznej filozofii prawa w Polsce	163
§ 53. Ogólna charakterystyka	163
§ 54. Jarra	167
§ 55. Peretiatkowicz	168
§ 56. Znamierowski	170
I. Życzliwość powszechna	170
II. Nierówność obywateli	172
III. Realizm	173
§ 57. Seidler	175
Indeks nazwisk	179